

tako zdelati, da bo nosil posledice, če bi sploh prebilo celo življenje.

Kaj pisanost dela? Strašna noč je bila noč od 6. na 7. t. m. V Sutjevi gori je vsled nepreviđenosti pijane dekleta izbruhnil požar, da ga očitno groznejšega ne pomajmo. Vstred močnega vetra je bilo pri Sutji v nekaj minutah vse v plamenih, da niso mogli uiti vse živine rešiti. Trije lepi tonji in 13 svinj je zgorelo s skoraj vsem pohištvom in gospodarskim orodjem vred. Škoda je ogromna.

Truplo neznanе utopljenke so našli dne 17. t. m. pri Sv. Marku na Ptuj iz Drave. Stara je okoli 20 let. Pokopali so jo na tamkajšnjem pokopališču. Rujbrže gre za služkinjo, ki je nedavno skočila raz marmorskega mosta v Dravo.

Liberka zgorela. V Rošnji na Dravskem polju je zgorela posestniku K. Vratiču deset mesev stara liberka. Ogenj je zanetil bržkone njena štiriletna sestra, ki je iztekla vžigalca. Sosedje so komaj zabranili, da ni zgorela tudi hiša in da ni nastal velik požar.

Tatvine. V Loki na Dravskem polju so pred par dnevi ukradli neznan zlikovec med 2. in 4. uro popold. posestniku Ant. Bezjaku vso obleko, perilo, obuvalo in denar. — Pri Sv. Marjeti na Dravskem polju pa so dne 10. t. m. vlomili drzni uzumoviški skozi okno v trgovino Antona Macuna in odnesli po zahtevu g. Macuna raznega blaga v vrednosti 20.000 kron.

Tatvina lesa. Iz St. Vida pri Ptuj se nam poroča: Orožništvo je prišlo na sled veliki tatvini lesa iz gozdov graščaka Lipita iz Turniš. V tatvino je tudi zamotan z velikim deležem milijonar gostilničar Pernat pri St. Vidu. To je oni nemškutar, pri kateremu so bili zadnji čas gospodje od okrajnega glavarstva stalni zasebni gostje.

Jugoslov. gasilska zveza v Zalcu naznanja, da imajo pravico do polovične vožnje na južni železnici in na državnih železnicah Slovenije in Hrvaške vsi gasilci v kroju, ki se nameravajo udeležiti običnega zbora Jugoslovanske gasilske zveze v Zalcu, dne 10. julija t. l. Natančnejša pojasnila daje imenovana zveza v Zalcu.

Vojna odškodnina za našo državo. Vrhovni svet v Parizu je določil, da dobi naša država 5% od Nemčije vplačane vojne odškodnine. Kot prvi obrok dobi Jugoslavija 600 milijonov zlatih mark. Naša odposlanca, ki sta se v tej zadevi mudila v Parizu, sta dne 21. junija zapustila Pariz.

Povodenj in naliivi v Bosni. — Vsled velikega deževja zadnjih dni so narasle bosanske reke Vrbas, Sana, Bosna in Ukrina tako silno, da so poglavile cele okraje in doline. Cela sela in mesta so pod vodo. Povodenj je odnesla mnogo živine. Kraj Usora je pod vodo, istaklo severni del mesta Sarajeva, Doboj, Banjaluka itd. Na mnogih krajih so ljudje splezali kar na krevlje, da si rešijo življenje. Železniški promet je skoro docela ustavljen. Povodenj je tudi odnesla več mostov. Nesreča, ki je zadela Bosno, je zares ogromna, kajti škoda se čeni na več milijonov. Dosedaj še ni dognano, koliko človeških žrtev je zahtevala ta povodenj.

Razbojništvo v južni Srbiji. Varnostne razmere v južni Srbiji so še vedno zelo žalostne. Pred dnevi je prišlo v vas Javor 30 Hajdukov, ki so pobili mnogo oseb in jih zaprli v tamkajšnji carinarstvo. Oropali so tudi pošto. Po cesti je prišel nek orožnik, ki je spremljal neko ženo in njeno otroka. Hajduki so zaprli vse tri. Popoldne so Hajduki sestavili svojo „sodišče“, ki je obsodilo deset vjetnikov na smrt, baje iz vroka, ker so rodine hajdukov še vedno zaprte. Devet vjetnikov so ustrelili, ena oseba je obležala težko ranjena. Orožnika so stekli, mu izkopali oči in ga razsekali. Razbojnik so zagrozili, da bodo svoja grozodejstva nadaljevali tako dolgo, dokler ne bodo oblasti izpuskile z zaporov vse hajduške rodine. Žalostne razmere!

Kako se bojujejo italijanski fašisti zoper draginje? Po italijanskih mestih, kjer vlada velika draginja, privarjajo italijanski tolovaji, takozvani fašisti, prav čuden bojni način proti nemščikom in povzročiteljem draginje. V Rima n. pr. so pozvali trgovce, da

naj čimprej znižajo cene, sicer jim še razbijejo vse prodajalne. Ker so se trgovci tega zelo ustrašili, so cene padale z brzino. Pravijo, da se ta način pobiranja draginje ne bo mogel trajno uveljaviti.

Dosedanje delovanje italijanskih fašistov. Italijanski socialni demokraci so priobčili seznam človeških žrtev, katera so dosedaj zahtevala ravno iz vrst socialnih demokratov fašistovska nasilstva in podivjanost. Od 1. januarja do 31. marca tega leta je bilo ubitih v bojih med fašisti in socialnimi demokrati 203, ranjenih je pa bilo 1144. V teh ravno kar omenjenih bojih je ubila policija 44 socialistov, ranila pa 258. Požgali in uničili so fašisti 120 delavskih domov in 240 drugih prostorov delavskih organizacij.

Novi načrti bivšega cesarja Karla. Nemško in dunajsko časopisje zatrjuje, da se namerava bivši avstrijski cesar in kralj ogrski Karel vrniti na Madžarsko na praznik sv. Stefana dne 20. avgusta. Nadalje se poroča, da so Jugoslavija, Celoslovaška in Rumunija sklenile za slučaj, ako se bivši cesar Karel vrne dne 20. avgusta t. l. na Madžarsko, da bodo čete teh držav zasedle Madžarsko in bo bivšega cesarja Karla jugoslovija spravila na kak dalmaški otok, kjer bo tako zatvarjan in zastražen, da se ne bo več mogel povrniti na Madžarsko. Tozadnje priprave se bolj že vrše. Ni na a znano, koliko je resnice na tej vesti.

Nemci morajo popravljati razne francoske in belgijske kraje, katere so opustošili in razdeljali za časa vojske. Stroški za popravilo teh po vojni razdeljenih pokrajin znašajo za Nemce leto 160 milijard mark.

300 rudarjev zasutih. Blizu mesta Herne na Nemškem so se v rovu „Mont Cems“ užgali treskavi plini. V rovu je bilo nad 300 rudarjev. Eksplozija je bila tako silna, da je za sulo tri nadstropja v rovu. Od zasutih rudarjev so jih dosedaj rešili samo 120 mož. Med temi je bilo 28 mrtvih, veliko število pa lahko ranjenih. Rešila dela so zelo otežkočena in se je bati, da so vsi ostali žrtve nesreče.

Kako izgleda danes v Petrogradu? Pred nedavnim časom se je vrnil iz ruske prestolnice nemški parnik in mornarji te ladje pripovedujejo kakor očitno, da je glavno mesto Rusije sedaj pod boljševiško vlado strašno propadlo. Lesene hiše, katerih je dovolj po mestu, se vse podirajo. Tudi zidana poslopja so v razpadu. Pristanisce je tako, da ne more nikdo reči na prvi pogled, to je pristanišče ruske prestolnice. Trgovin sploh ni, po cestah se pa plazijo raztrgani ljudje. Funt masla stane 15.000 rubljev, funt kruha pa 12.000 rubljev. Dela se sploh ne, ker je delavstvo zaposleno z večnimi pulti, štrajki, poboji in ropi.

Štriti boji so izbruhnili krog Kijeva med boljševiki in ukrajinskimi uporniki. V zadnjem boju so bili boljševiki močnejši od vstašev, katere so porazili in jim ujeli njihovega atamana (poglavarja) Stuka. Boljševiki so Stuka takoj ko so ga vjeli obsodili na smrt in ga tudi obesili.

Ruski boljševiški poglavarji so zopet dovolili, da se smejo cerkve uporabljati v bogoslužne namene. Povsod se vračajo nazaj k cerkvi in veri, le pri nas v Jugoslaviji bi radi demokratsko samostojni samodržci cerkve zaprli in katoliško duhovščino povlaknili pod ključ.

Med ameriškimi trgovci že poka. Vsled padanja cen se zelo množijo konkurzi v Ameriki. Do 1. aprila 1921 se je otvorilo 4870 konkurzov s skupnim zneskom 178 milijonov 589.980 dolarjev. V istem četrtletju prejšnjega leta je bilo 1627 konkurzov s skupnim zneskom 29.702.499 dolarjev. Ta pojav konkurzov v trgovskih krogih Amerike je tolažljiv za našega kmeta, ki ima lahko up, da bo začelo romati na boben tudi veliko število naših verziških trgovcev in da se bo ublazila neznoša draginja.

Gospodarstvo.

Proti zadolžitvi kmeta.

(Iz govora poslanca P. Šenja v konstituenti.)

Naš svobodni kmet bo kmalu prišel v večjo odvisnost kot prej, ko ni

bil svobodni lastnik svoje zemlje, prišel bo v odvisnost kapitala. Kmet so je osvobodili, a se mu ni dalo sredstev, da bi mogel gospodariti, da bi mogel napredovati. Kmet se mora zadolževati, ako hoče na svoji zemlji gospodariti. Dolgovi narasajo od leta do leta ter dosega tako ogromne svote, da gledamo s strahom v bodočnost. V pokrajinah, ki so spadale prej pod avstro-ogrsko monarhijo, se je sicer za časa vojske izvršila razdolžitev kmetkega stanu: toda sedaj se začneja kmeti vnovič zadolževati, ker rabi vsled neznoše draginje mnogo denarja za nakup najnujnejših potrebščin, cena njegovim pridelkom pa nikakor ne odgovarja previsokim plačilom in pretirano visokim cenam vsakdanjih potrebščin. Treba je pravočasno vse sioriti, da se zabrani prevelika zadolžitev kmetkega stanu. V dosego tega cilja treba ukreniti sledeče:

1. Na posestvih že obstoječi dolgov naj se v določenem roku amortizirajo.

2. Zastavna pravica na kmetiska posestva se vknjiži le za terjatve, ki so neodpovedljive in se morajo v letnih odplačilih najdalje tekom 60 let amortizirati.

3. Uredi naj se kmetški kredit s posebnim zakonom. Urediti se mora v smislu potreb kmetških posestev tudi prisilna prodaja posestev.

Za ureditev kmetkega kredita naj da država potrebna sredstva na razpolago in naj ukrene vse potrebno, da prepreči preveliko zadolževanje kmetkega stanu, ker preveliki dolgovi resno ogrožajo obstoj kmetkega stanu. Naloga države pa mora tudi biti, da skrbi, da kmetški kredit ne bo predrag, da bo obrestna mera taka, da bo mogel kmet poleg obresti redno vsa ko leto amortizirati del kapitala.

Davka prosta žganjekuha, ustava in Samostojna.

Iz Beograda prihaja poročilo, da lažisamostojni poslanci prodajajo našo samoupravo in našo slovensko avtonomijo beograjskemu centralizmu in srbski hegemoniji za — davkaprosto žganjekubo.

Neverjetna sramota za državnega vodjo Pašića je, da kupuje glasove za osnovno postavko, s katero naj si za dolgo časa uradijo pravica in goljost posameznih državljanov in pokrajin v državi. Vsaj tukaj bi morali delati brez podkupovanja in vsak bi moral po svoji vesti in po svojem pričanju glasovati in delati za osnovno postavko. Pašić pa je kupil najprej Turke za tisoč milijonov, da glasujejo proti svojim volicem, sedaj hoče s šnopsom olajšati samostojnost, Judežem naše slovenske samostojnosti in gospodarsko-politične neodvisnosti da bodo s centralizmom zadrgnili štrik okoli vratu našemu slovenskemu kmetkemu ljudstvu.

Kaj je z davkaprosto žganjekubo?

V letošnji državni proračun mora priti nekaj novih izjednačanj v davkih za celo državo, ker se predvidevajo zahteve in sklepi iz prejšnjega leta. Znano je splošno, da smo lani stavili predlog, da se mora žganjekuha povsod oprostiti davka, ker je oproščena v Srbiji, Makedoniji in Grni gori. Ako pa se iz finančnih razlogov pri nas ne oprosti, se mora izdelati postavka, da se žganjekuha po vsej državi enako obdavi. Ne gre pa, da bi glasom proračuna ni Slovenci in Hrvati, sploh pokrajina izven Srbije plačevale okroglo letno en tisoč petsto milijonov kron, oni pa nič. To bi bila takšna kričosa prave takšna neenakost, da je prav nihče ne bi zamogel zagovarjati, niti opraviti. Guala bi namreč ljudi naravnost v upor proti državi.

Srbijanski poslanci so sedaj izjavili, da ne morejo privoliti v obdavi žganjekuhe, zato je bilo čisto samoumevno, da mora priti tudi pri nas oprostitve od davka v zadevi žganjekuhe. Zelo zateleban „političar“ in „mož“ mora biti, kdor sodi druguče.

Mi pravimo: Še več takšnih in podobnih neenakosti je v naši državi in te so morajo brezpegojno izgladiti in odpraviti, ali zato ni treba prodajati slovenske ljudske samouprave beograjskemu centralizmu in napraviti traj-

ne največje škoda in nesreča za slovensko ljudstvo.

„Samostojni“ so sedaj v vladi. Oni podpirajo vlado, ki si je dala dvanajset mesečni začasni proračun v odtiki dvanajstini. Če si je oni ne podpirali, bi ne smela naprej vlada, ker ne bi imela večine. Samostojni so od 1. junija naprej sami skupno z tremi slovenskimi demokrati odgovorni za vse davke, za vsa nasilja in vse krivice, ki jih imamo še na podlagi proračuna. Oni vlado podpirajo, oni te krivice trpijo, oni so nezmožni, da bi jih odpravili. Niso se hoteli in niso se zvali pravočasno pobrigati. Kako tudi! Vošnjaka davki ne trpijo, urek vleče dvojne dijete in zida za nje vilo, bivši nemškutar Drofenik pa zgujuri in je prevelik kričar in klobasek, da bi se znal resno oprijeti take važni reči.

Slovensko kmetško ljudstvo! Tvoja politično in gospodarsko samostojnost prodajajo „samostojni“ za lastno korist in za — počene groše, kajti nič drugega kakor počeni groši bo tale imenovana pridobitev davka proste žganjekuhe. Ta bi morala priti, ker obdavičenja Srbijanci niso hoteli, tako kričeče neenakosti v državnem proračunu na podlagi lanskim sklepov in iz ozirov na državo obdržati ne bi smeli. „Samostojni“ so hlapci Vošnjakovi in Zerjavovi in so nesreča za slovensko kmetško ljudstvo.

G. Guštanj. Škod guštanjaka podružnice Kmetijske družbe za Slovenijo se vrši v nedeljo 20. junija po prvi sv. maši v prostorih gostilne „Balkan“. Poročal bo državni učitelj sadjarske in vinarske šole Jožef Prijol o pridelovanju sadjave in o diščenju sadov. Clani in neclani, ljubitelji dobre domače pijače, povabljeni! — Načelstvo.

G. Kmetovalci, pozor! Kmetijska podružnica Maribor in okolis naznanja, da se bo prihodno nedeljo, 26. t. m. na zemljišču barona Rosmanita v Radvanju s Fordovim motornim plugom oralo. Ta način oranja je za nas nov; pri velikih graščinah je tu in tam uveden, ker se orje mnogo hitreje (1 oral v 1 uri), mnogo ceneje in mnogo boljše, kar dokazuje večja množina pridelka, ki se doseže vsled oranja. Za posameznega maloga posestnika stvar seveda ni, lahko pa si motorni plug nabavi zadruga, ki jo v ta namen ustanovijo posestniki ene vasi. Oranje priredi ameriška tovarna Ford, ki motorje in plugje izdeluje ter prodaja. Začelo se bo orati ob 3. uri popoldne. Kmetovalci, zanimajte se za stvar in poljite gledati!

G. Na svinjski sejem v Mariboru dne 17. t. m. se je pripeljalo 248 svinjarjev in 4 koze. Cene so bile sledeče: plemenske svinje za 1 kg žive teže od 24 K do 26 K, polpitane svinje od 26 do 27, mladi prašiči 6 do 10 tednov stari 1 komad 240 do 300, mladi prašiči 3 do 6 mesev stari komad 380 do 700 K. Mesarji so obetali za polpitane svinje za zakol 20 do 24 K za 1 kg žive teže. Cene kozam od 300 do 500 K. Kupčija je bila živahna, posebno za mladimi prašiči je bilo povpraševanje.

G. Uvoz živine iz Madžarske v Avstrijo. Kakor znano, je bil izvoz živine iz Madžarske poldrugo leto prepovedan, ker v Madžarski ni bilo dosedaj živine v obilici. Sedaj je pa bu dimpeštanska vlada sklenila, da ukine to prepoved in je pooblastila ministra za poljedelstvo, da proti neznanim carini dovoli izvoz madžarske živine v Avstrijo. Kljub visoki carini in kljub visokim stroškom smo dosedaj iz naše države izvažali mnogo živine v Avstrijo in sicer po razmeroma ugodnih cenah. Ako hočemo uspešno tekmovali z madžarsko trgovino, bi naša vlada morala pred vsem znižati neprimerno visoko izvozno carino za živino in tudi neprimerno visoke železniške tarife bi morala nemudoma znižati. Le upravičeno se bojimo, da naša sedanja liberalna vlada tega ne bo storila, vsled česar bodo naši živinorejci vsled krivde vlade, v kateri sede tudi naši lastniki kmetški prijatelji, samostojneži, silno uderjeni.

G. Uvoz mesa v Združene države. Kljub temu, da redijo v Združenih državah (Ameriki) več živine kakor v katerikoli drugi državi, se morajo meso iz drugih dežel uvažati. Lani se je uvozilo v Združene države 100.000.000

tuntov mesa. Leta 1914 je znašal uvoz 323.000.000 tuntov mesa.

g Malo sena. Od vseh strani nam poročajo, da bo letos zelo malo sena. Radi tega cena senu stalno raste. Svetujemo, da posestniki skrbno spravijo tudi grenko ozir. kisló senó, katerega bodo spomladi, ko bo veliko pomanjkanje krme, lahko dobro prodali.

g Čebelarstva razstava v Osijeku. Hrvatsko-slavonsko čebelarstvo društvo priredi v dnevih od 26. do 30. t. m. v Osijeku zanimivo čebelarstvo razstavo. Prijavilo se je veliko število udeležencev za to razstavo.

g Tržne cene v Zagrebu. Goveje meso 20—30 K, svinjska mast 42 K, slanina 40 K, povojeno meso 44 K. Cene zelenjavi in oreščin padajo, ker je obojega veliko na trgu.

g Cene poljskim pridelkom v Osijeku. V Osijeku je dovoz pšenice nenavadno slab. Pšenične moke je malo, koruzne pa dovolj. Cena pšenice se giblje med 1040—1050 K za meterski stot. V Somboru stane meterski stot pšenice 980—1010 K, koruze 390—415 in ovs 480 kron.

g Cene poljskim pridelkom v Pragi. V Pragi stane meterski stot prosa 220 do 225 čehoslovaških kron, rdeče detelje 550—1200, bele detelje 600—2200, švedske 600—1200, lucerne 1200—2600 K, suhe slive 700—800 in koruze 275 do 280 čehoslovaških kron.

g Cene na Dunaju. Na Dunaju stane kg riža 46 K, kave 144 K, popra 93 K, čaja 118 K, bosanske slive 95 K in kg svinjske masti po 118 avstrijskih kron. Cene za živila so na Dunaju v obče padle.

g Hmelj. Zalec (Savinjska dolina) sredi junija 1921. V sled mrzlih noči: 10—12 stop. C., je rastlina nekoliko zaostala v razvoju, vendar je v mnogih nasadih že dospela do vrha drogov, oziroma do vrha žic; rastlina je popolnoma zdrava, je brez mrčesa in kaže obilo stranskih panog. V nekaterih golding-nasadih se vidi tudi že cvetni popki. Toplo vreme, posebno tople noči, bi kaj ugodno vplivale na nadaljni razvoj rastline. Ostanke lanske letine bi se bili lahko prodali, vendar je bila cena prodajalcem prenizka in upajo na zboljšanje iste.

g Hmelj. Zatec, dne 15. 6. 1921. Stanje hmeljskih nasadov je povoljno. V zgodaj obrezanih nasadih je rastlina dospela deloma do 1/2 visokosti drogov, oziroma žic, deloma že do vrha. Rastlina je zelo krepka in ima obilo stranskih panog. Nekaj je tudi nasadov, v katerih je dospela šele do 1/2 ali malo čez visokosti drogov. Pozno obrezani nasadi in oni, katere je poškodoval holhač, so v razvoju zaostali. Zadnji teden smo imeli po dnevu in po noči hladno vreme, kar ni ugodno vplivalo na hmelj; vendar je vsled deževja zadosti mokrote v zemlji in bo hmeljska rastlina pri toplem vremenu zamujeno zopet nadomestila. Apis-murha in njena zalega je skoro popolnoma izgubljena. — Kupčija je nekoliko oživela in tudi cene so narasle in si ocr od 2000 na 2200 čehoslovaških K za 50 kg. — Konečno razpoloženje in cene čvrste.

g Les na svetovnem trgu. V Angliji so skladišča za les prenapolnjena. V lanskem letu so pokupili po zelo visokih cenah ogromne množine lesa, katerega bi se sedaj radi iznebili, ne da bi pri tem preveč izgubili, vsled česar Angleži letos ne kupujejo prav nobenega lesa. Ta sklep angleških lesnih trgovcev je hud udarec za lesne trgovce na Švedskem. Isto velja tudi za Nizozemsko. Francija čaka na les, ki ga bo dobila vsled mirovne pogodbe od Nemčije. Na Čehoslovaškem je vsled padca lesnih cen zastala vsa lesna trgovina. Na Madžarskem pa naraščanje vrednosti denarja ovira lesno trgovino. Poljska in Rumunija skušata spraviti svoj les v Italijo, isto tako Avstrija. Jugoslavija izvažajo svoj les zlasti v Italijo, deloma tudi v Švice. Svica kaj rada kupuje naš trd les. Izvoz našega lesa pa ovirata strašno visoka carina in visoki železniški tarifi.

g Lesne cene v Italiji. V Milanu plačujejo deske iz Poljske po 300 lir za kubični meter, jugoslovaške pa po 320—360 lir. V Florenci stane kubični meter desek po 320—350 lir, v Neaplju po 420—460 lir. V 1rstu so cene za deske precej padle, naše deske

ke plačujejo po 260—320 lir za kubični meter, tesan les pa po 200—280 lir.

g Poljedelci, pozor! Razne prvo vrstne poljedelske stroje iz mirovne dobe, kot vitle, mlatilnice, žitne čistilne mlne, slamoreznice, drobilne mlne, razne brane, motorne in parne stroje, koruzne sejalne stroje itd. ima v veliki zalogi tvrdka Ivan Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45. Več

g Vrednost denarja. Vrednost ameriškega dolarja znaša 138%—139% naših K. Za 100 avstrijskih K se plača 22%—23 K, za 100 čehoslovaških kron 195, za 100 nemških mark 212—215 K in za 100 laških lir 725—730 jugoslov. kron.

Orlovski vestnik.

o Orel in Orlice v Hočah priredita dne 3. julija izlet v Dolgoše k g. Maherju ob Dravi, s telovadnim nastopom. Začetek ob 3. uri popoldne. Vabimo prijatelje naše mladine k obilni udeležbi. V slučaju slabega vremena se preloži izlet na 10. julija.

o Oklice vsem, ki mislijo in čutijo z nami. (Orlovski tabor v Ptuj.) Dne 31. julija bodo zavirali naši orlovski prapori tudi po ptujskih ulicah. Naši fantje in dekleta bodo pokazali ptujske mu občinstvu, da naša misel živi in uspeva. S to prireditvijo bo zrahljana v svojih gnilih temeljih zadnje nam sovražno mesto v Sloveniji. Bratje Orli in sestre Orlice se zavedajo, tega važnega trenutka v našem mladem življenju in bodo prišli polnoštevili. Vsa štajerska orlovska okrožja (izvzemši celjsko, ki je pravljalleno) bodo prihitela in manifestirala z nami, ki pripravljamo pot za ta dan. Zovemo in vabimo pa tudi naše ljudstvo, da pride in obhaja z nami svoj praznik. Pokazimo, da živimo in da ločemo živeti. Podrobnosti objavimo. — Pripravljali odbor za orlovski tabor v Ptuj.

o Ptujsko orlovsko okrožje priredi na praznik Sv. Petra in Pavla, dne 29. junija pri Sv. Marjeti niže Ptuja svojo letošnjo okrožno prireditev, ki obeta postati zelo zanimiva. Ob 9. uri se zberejo vsi orlovski odelci; po sv. maši se vrši orlovski tabor. Popoldan ob 3. uri nastopi telovadniki, članice in naraščaj. Po telovadbi se vrši prosta zabava, sajva pošta in tudi za srečolov je preskrbljeno. Somišljeniki, osobito mladina, udeležite se v obilnem številu!

o Ljutomersko orlovsko okrožje vabi na svojo okrožno prireditev v Križevcih dne 29. t. m. (na Petrovo). Razven okrožnih odsekov in orloških krožkov se nastopijo bratje in sestre iz Središča in Ljubljane ter salez, gojenci iz Veržeta. Vstopnina znaša za sedeže 3 din., za stojšča 1 1/2 din. Za razna krepčila bo dobro preskrbljeno. Po telovadbi uprizori križevski odsek v svoji dvorani, že tretjič, lepo igro »Ne pričaj po krivem«. Torej na svidenje v obilnem številu!

o Izlet središkega orlovskega okrožja v Ormožu. Dasiravno je ves ta dan deževalo, dasiravno so lažidemokrati ormoški hoteli nagajati, se je svečanost orlovskega okrožja prav lepo vršila in dosegla popoln uspeh. Ob 10 uri je bila sv. maša a pridigo, katero je imel č. g. dr. Jerovšek iz Maribora; vsposludjal je zlasti mladino, da ostane trdna v veri in v značaju. Po maši je bil sprejem došlih Orlov iz Ptuja in Ljutomer. Dasiravno je deževalo, se je vendar vršil pohod po mestu, kateremu so se pridružili i ljubti bratje iz Hrvatske. Po večernicah so se podali vsi z godbo na čelu v Hardek, kjer je prepustil g. župan Hanželič svoje lepe prostore za telovadšče. Hvala mu lepa za njegovo na klonjenost in požrtvovalnost. Liberalci namreč niso dovolili domačemu prebivalstvu iz dežele, da bi priredilo veselico na mestnih tleh. Točno ob tretji uri se je pričela telovadba. Dež ni oviral niti Orlov, niti ljudstva, katerega se je zbralo lepo število. Če bi ne bilo deža, bi bil to veličasten tabor. Predsednik Orlov Ploh iz Središča pozdravi došle goste v lepih besedah; ravno tako je predsednica Orlic govorila v imenu Orlic spodbudno, odločno. Dr. Verstovšek je v uvodu svojega govora opozoril ljudstvo na postopanje župana dr. Streleca in peščice lažidemokratov, ki ne pripuste da bi se kmetsko ljudstvo, ki nosi si-

cer denar v mesto, veselilo na mestnih tleh. Govornik je zlasti poudarjal pomen orlovskih in mladinskih organizacij. Telovadba se je vršila vkljub deževnemu vremenu do konca. Obenodovali smo vrle kmetske sinove Orle, in Orlice, ugajale so nam urne vaje marljivih Orlic. Starši so ponosno gledali na svoje otroke, ko vidijo, kako se vesele z zdravo zabavo, pri kateri ni pohujšanja, temveč le razvedrilo in pošteno razveseljevanje. Omeniti moramo pohvalno še godbo, ki je spretno spremljala telovadbo in igrala pridno narodne pesmi.

Dopisi.

Jarenina. Liberalno pavsko društvo »Zvon« iz St. Ilje je nedavno pri nas priredilo neko veselico. Ker se je zatrpjvalo, da bo se ves cisti dobiček porabil za uboge šolarje, so merodajni krogi pri nas »Zvonarjem« šli na roko. Dosegla se je precejšnja svota čistega dobička. Ko pa se ta bil v »Zvonarskih« rokah, so gospodje zamislili drug način uporabe čistega dobička. Govori se, da se bo dobiček razdelil tako-le: 60% dobi šolci, 20% pavsko društvo »Zvon« in revni šolarji samo 20%. Na merodajne činite-lje stavimo vprašanje, ali je istina to, kar se govori.

St. Janž na Dravskem polju. Naši slabostneži so po občinskih volitvah precej razburjeni. Mislili so, da bodo zmagali z veliko večino, a je manjkalo samo par glasov, da bi imeli obe stranki enako število odbornikov. Ljudje že spoznavajo, da so jih z ekonomom in z drugim obljubami samo le tarbali in zapeljali. Svojo jezo stresajo v novem ptujskem »Štajercu«. V tem dopisu napadajo odbornike SLS. Ker pa jim kot liberalcem in štajercijancem »ti črni« posebno dišijo, se obregnejo seveda tudi ob g. župnika in ob kaplana. Da jih srce vleče k liberalnim advokatom, spoznamo iz tega, da so se v svoji žalosti in jezi zatekli k »Ptujskemu listu«, ki ga pišejo, plačujejo ptujski liberalci, advokati ter ptujska irakarija. »Samostojni so opustili vsako agitacijo«, pišejo. Cela občina pa ve, koliko so se trudili z agitacijo dosedanj župan Jakob Golob, Solar, Potočnik in drugi. Župan Jaka in Solar sta divjala po Zlatoličju, pa obdelovala vsakega, grozila in obljubala, ki se bodo ravno tako izpolnile, kakor ekonomove. Še zadnji večer sta skomandirala gmajnskega župana, da je letal od hiše do hiše in zapovedal, da morajo vsi priti skupaj. Tam je župan Golob mlo in sladko govoril, slikal, koliko dobrega je ljudem storil, kako hodi k spovedi, četudi ga nihče ne vidi itd. Ali to ni nobena agitacija? In koliko so Solarjeve noge trpele na dan volitev, ker hušno bi žele biti župan. Njegov hlapec je še ob 7 uri zvečer, ko so volitve bile ob 5. uri končane, lovil volilce po vasi. Potočnik pa je po Loki letal od hiše do hiše ter ni mira dal, dokler ni vsi zvozili na volišče, tudi takih, ki še niso nikdar šli volit. Tiral jih je kakor kak kaprol svojo četo na volišče. Tako priprazen je Potočnik samo, kadar so volitve, drugače pa Ločani nimajo tega človeka v najlepšem spominu. — Saj je med vojsko bil pomočnik tistih, ki so zrnje in živad rekvirirali. Ker se Rehak ne da vpreči v Potočnikov voz, ker noče, kakor žalibog večina drugih Ločanov tako skakati, kot Potočnik gode, zato ga v dopisu napadajo, a vsi pošteno farani ga spoštujejo kot poštenega moža. Da so se slabostneži zagledali in zaljubili v njegovo telico, to pa ni nič čudnega. Pri zadnjih volitvah so se zateleba v Urekovo samostojno kravo, zdaj pa so zadovoljni že s telico, prihodnjič na bodo menda s feletom. Hudo jezo imajo slabostneži na Sabernika in Čebaja iz Rošnje, ker sta spoznala hinavsko Samostojno, ki je samo vprežna živina za liberalne kapitaliste. S svojim nastopom zoper delavce in siromake je Samostojna pokazala, da to ni ljudska stranka. En samostojnež je rekel celo, da vidi rajši psa na dvorišču, kot siromaka. V Samostojno spajo »kmetski« gospodje, n. pr. Štefan Dobnik, kak liberalen krčmar ali veržnik in oderuh; pošten kmet, zavoden delavec ali manjši posestnik ima pa svoj prostor edino le v krščanski ljudski stranki. Če govorite o zaslugah za občino, vam svetujemo, da ste

tih, ker bomo sicer spravili na papir »zasluge« slabostojnih odborčkov, pa vam te »zasluge« ne bodo v žast! V grozite v svojem dopisu, da se niti drugi prdejo na vrsto, da jih bole ob-rokovali in o njih lagali. Mi se tega veselimo ter vam pravimo, le hitro delajte, mi že komaj čakamo, potem pridete vi na vrsto! Svet se bo šudil, kako značaji so naši ljubti »slabostneži«. Torej na svidenje, tega dveboja se mi ne bojimo. Še enkrat prosimo: te naprej in hitro! — Vaš prijetelj!

Sv. Duh na Stari gori. Velikostna je bila telovska procesija 12. t. m. Teliko ljudstva že dolgo ni bilo na prijaznem hribčku. Kakor navadno, se se občine tudi letos kosale med seboj, katere bo lepše okrasila procesija, kjer se je ustavljala procesija. Kdar se ni videl teh okusno in bogato okrašenih telovskih oltarjev, si ne more predstavljati, kaj zmoro ljudska umetnost. Največ pozornosti je zbudila mlada četa postavnih Orlov in bratka Orle, ki so topot prve javno nastopila v ličnih krojih. Naj se še dajo kaj videti!

Dobrna pri Celju. Oče Blaže doživlajo vedno hušje grand-polomije. S kako težavo so spravili skup svoje kandidatsko listo. Potem pa se to od-padanje od kandidature. Da, da, poplapljajočo se barko še miši rada zapuste, pameten človek pa tudi. Trije kandidati so sami od sebe odstopili, osem pa jih je pozneje z nevoljo prepovedalo, da jih oče Blaže kandidirajo. Pzek je bil boj z okrajnim glavarstvom v Celju, ki nam je k volitvam poslal komisarija, a doseglo se je. Kako se kaj zabavno-zdravega je bilo gledati, kako so se samostojnim agitatorjem povesili nosovi, ko so zjutraj slovesno vprto volilcev čitali odstopilne kandidato. Zda so videli, da bo menda res vse njihovo delo zastoj. Kajti mučnik so se zelo. Svoj lažnjiv agitatorski letak, ki naše može imenuje »vojno priganjajoče«, so raznesli po celi fari v vsako hišo in sicer — po noči. Kjer se niso upali blizu hiše, spravili so v letake in »Kmetijski list« v hlev in v svinjake. Tudi pri znani Peškovi hiši so odložili svoje tiskane laži v hlev k kravli. To je dekleta tako razjezilo, da so samostojno dobro osramotile. Na vezalo so »Kmetijski list« kravli me-roge, na vsak rog letak in prignali kravo na volišče: Kaj hočete s kravo na volišču, da ste jo pokukali? Ali že nimate med ljudmi nič več volilcev, da kličete kravo na pomoč? Ali bodo zdaj krave imele volilno pravico za Samostojno, ko so jo ženskam vzeli? V tem smislu so izpraševale dekleta v splošnem smehu vseh navzočih. Potem so jih še natrobile agitatorjem teh-kih, da so se kar grizli sramote in se krava se jim je smejala. In res je bil izid volitev za Samostojno grameln grand polomija. Nazadovani so od zadnjih volitev za 11, dasi so imi zdej pomagali socialdemokrati in liberalci. Ni čuda, da je oče Blaže in grand polomija tako razjarila, da je javno ustmeno in pisмено opsoval do-mačega g. kaplana. Ali si hoče pri-praviti še večjo polomijo, ki bo prese-gala dosedanj, nam ni znano. Reče-mo vam le še to-le: Oče Blaže, če se vi hvalite rekoč: »40 jih imam, ki jih ni nihče premotil, in to ni malo« vam povemo, da jih imamo mi 215, ki jih ni nihče premotil in to je veliko! Sicer pa smo prepričani, da nam v kraj-kem postrežete s kako novo polomijo, kajti te se kar vrstijo, kjer ste vi, oče Blaže. Ljudje pa gledajo to žalostno-smešno igro in njegovega Juraka in vsak pošten Dobrnečan si želi, da bi kmalu gledal — zadnje njegovo polo-mijo.

Anton Peva:

O jetiki goveje živine.

Na lanskem ljubljanskem živino-rejskem posvetovanju se je omenjalo, da je med kravami v Prekmurju 70—80% jetičnih, kljub temu, da se živina tam razvija v ugodnih življenjskih raz-merah, oziroma prabije znaten del svo-jega življenja na prostem, v svežem zraku. Koliko je tuberkuloze (jetike) med govedo v drugih pokrajnah Slo-venije, ni vedel nikdo povedati, vendar bi bilo tudi za njo doznati čimprej anesilive podatke s tem, da se vse-povsod krpelje redno tuberkulinizirajo (cepljenje proti jetiki) vseh plemenitih krav (živini).

tuntov mesa. Leta 1914 je znašal uvoz 323.000.000 tuntov mesa.

g Malo sena. Od vseh strani nam poročajo, da bo letos zelo malo sena. Radi tega cena senu stalno raste. Svetujemo, da posestniki skrbno spravijo tudi grenko ozir. kisló senó, katerega bodo spomladi, ko bo veliko pomanjkanje krme, lahko dobro prodali.

g Čebelarstva razstava v Osijeku. Hrvatsko-slavonsko čebelarstvo društvo priredi v dnevih od 26. do 30. t. m. v Osijeku zanimivo čebelarstvo razstavo. Prijavilo se je veliko število udeležencev za to razstavo.

g Tržne cene v Zagrebu. Goveje meso 20—30 K, svinjska mast 42 K, slanina 40 K, povojeno meso 44 K. Cene zelenjavi in oreščin padajo, ker je obojega veliko na trgu.

g Cene poljskim pridelkom v Osijeku. V Osijeku je dovoz pšenice nenavadno slab. Pšenične moke je malo, koruzne pa dovolj. Cena pšenice se giblje med 1040—1050 K za meterski stot. V Somboru stane meterski stot pšenice 980—1010 K, koruze 390—415 in ovs 480 kron.

g Cene poljskim pridelkom v Pragi. V Pragi stane meterski stot prosa 220 do 225 čehoslovaških kron, rdeče detelje 550—1200, bele detelje 600—2200, švedske 600—1200, lucerne 1200—2600 K, suhe slive 700—800 in koruze 275 do 280 čehoslovaških kron.

g Cene na Dunaju. Na Dunaju stane kg riža 46 K, kave 144 K, popra 93 K, čaja 118 K, bosanske slive 95 K in kg svinjske masti po 118 avstrijskih kron. Cene za živila so na Dunaju v obče padle.

g Hmelj. Zalec (Savinjska dolina) sredi junija 1921. V sled mrzlih noči: 10—12 stop. C., je rastlina nekoliko zaostala v razvoju, vendar je v mnogih nasadih že dospela do vrha drogov, oziroma do vrha žic; rastlina je popolnoma zdrava, je brez mrčesa in kaže obilo stranskih panog. V nekaterih goldin-nasadih se vidi tudi že cvetni popki. Toplo vreme, posebno tople noči, bi kaj ugodno vplivale na nadaljni razvoj rastline. Ostanki lanske letine bi se bili lahko prodali, vendar je bila cena prodajalcem prenizka in upajo na zboljšanje iste.

g Hmelj. Zatec, dne 15. 6. 1921. Stanje hmeljskih nasadov je povoljno. V zgodaj obrezanih nasadih je rastlina dospela deloma do 1/2 visokosti drogov, oziroma žic, deloma že do vrha. Rastlina je zelo krepka in ima obilo stranskih panog. Nekaj je tudi nasadov, v katerih je dospela šele do 1/2 ali malo čez visokosti drogov. Pozno obrezani nasadi in oni, katere je poškodoval bolhač, so v razvoju zaostali. Zadnji teden smo imeli po dnevu in po noči hladno vreme, kar ni ugodno vplivalo na hmelj; vendar je vsled deževja zadosti mokrote v zemlji in bo hmeljska rastlina pri toplem vremenu zamujeno zopet nadomestila. Apis-murha in njena zalega je skoro popolnoma izgubila. — Kupčija je nekoliko oživila in tudi cene so narasle in si ocr od 2000 na 2200 čehoslovaških K za 50 kg. — Konečno razpoloženje in cene čvrste.

g Les na svetovnem trgu. V Angliji so skladišča za les prenapolnjena. V lanskem letu so pokupili po zelo visokih cenah ogromne množine lesa, katerega bi se sedaj radi iznebili, ne da bi pri tem preveč izgubili, vsled česar Angleži letos ne kupujejo prav nobenega lesa. Ta sklep angleških lesnih trgovcev je hud udarec za lesne trgovce na Švedskem. Isto velja tudi za Nizozemsko. Francija čaka na les, ki ga bo dobila vsled mirovne pogodbe od Nemčije. Na Čehoslovaškem je vsled padca lesnih cen zastala vsa lesna trgovina. Na Madžarskem pa naraščanje vrednosti denarja ovira lesno trgovino. Poljska in Rumunija skušata spraviti svoj les v Italijo, isto tako Avstrija. Jugoslavija izvažajo svoj les zlasti v Italijo, deloma tudi v Švico. Svica kaj rada kupuje naš trd les. Izvoz našega lesa pa ovirata strašno visoka carina in visoki železniški tarifi.

g Lesne cene v Italiji. V Milanu plačujejo deske iz Poljske po 300 lir za kubični meter, jugoslovaške pa po 320—360 lir. V Florenci stane kubični meter desek po 320—350 lir, v Neaplju po 420—460 lir. V 1rstu so cene za deske precej padle, naše des-

ke plačujejo po 260—320 lir za kubični meter, tesan les pa po 200—280 lir.

g Poljedelci, pozor! Razne prvo vrstne poljedelske stroje iz mirovne dobe, kot vitle, mlatilnice, žitne čistilne mlne, slamoreznice, drobilne mlne, razne brane, motorne in parne stroje, koruzne sejalne stroje itd. ima v veliki zalogi tvrdka Ivan Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45. Več

g Vrednost denarja. Vrednost ameriškega dolarja znaša 138%—139% naših K. Za 100 avstrijskih K se plača 22%—23 K, za 100 čehoslovaških kron 195, za 100 nemških mark 212—215 K in za 100 laških lir 725—730 jugoslov. kron.

Orlovski vestnik.

o Orel in Orlice v Hočah prirediti dne 3. julija izlet v Dolgoše k g. Maherju ob Dravi, s telovadnim nastopom. Začetek ob 3. uri popoldne. Vabimo prijatelje naše mladine k obilni udeležbi. V slučaju slabega vremena se preloži izlet na 10. julija.

o Oklice vsem, ki mislijo in čutijo z nami. (Orlovski tabor v Ptuj.) Dne 31. julija bodo zavirali naši orlovski prapori tudi po ptujskih ulicah. Naši fantje in dekleta bodo pokazali ptujske mu občinstvu, da naša misel živi in uspeva. S to prireditvijo bo zrahljana v svojih gnilih temeljih zadnje nam sovražno mesto v Sloveniji. Bratje Orli in sestre Orlice se zavedajo, tega važnega trenutka v našem mladem življenju in bodo prišli polnoštevili. Vsa štajerska orlovska okrožja (izvzemši celjsko, ki je pravljalleno) bodo prihitela in manifestirala z nami, ki pripravljamo pot za ta dan. Zovemo in vabimo pa tudi naše ljudstvo, da pride in obhaja z nami svoj praznik. Pokazimo, da živimo in da ločemo živeti. Podrobnosti objavimo. —Pripravljali odbor za orlovski tabor v Ptuj.

o Ptujsko orlovsko okrožje priredi na praznik Sv. Petra in Pavla, dne 29. junija pri Sv. Marjeti niže Ptuja svojo letošnjo okrožno prireditev, ki obeta postati zelo zanimiva. Ob 9. uri se zberejo vsi orlovski odelci; po sv. maši se vrši orlovski tabor. Popoldan ob 3. uri nastopijo telovadčiči, članice in naraščaj. Po telovadbi se vrši prosta zabava, sajiva pošta in tudi za srečolov je preskrbljeno. Somišljeniki, osobito mladina, udeležite se v obilnem številu te slavnosti!

o Ljutomersko orlovsko okrožje vabi na svojo okrožno prireditev v Križevcih dne 29. t. m. (na Petrovo). Razven okrožnih odsekov in orloških krožkov se nastopijo bratje in sestre iz Središča in Ljubljane ter salez. gojenci iz Veržeta. Vstopnina znaša za sedeže 3 din., za stojšča 1 1/2 din. Za razna krepčila bo dobro preskrbljeno. Po telovadbi uprizori križevski odsek v svoji dvorani, že tretjič, lepo igro »Ne pričaj po krivem«. Torej na svidenje v obilnem številu!

o Izlet središkega orlovskega okrožja v Ormožu. Dasiravno je ves ta dan deževalo, dasiravno so lažidemokrati ormoški hoteli nagajati, se je svečanost orlovskega okrožja prav lepo vršila in dosegla popoln uspeh. Ob 10 uri je bila sv. maša a pridigo, katero je imel č. g. dr. Jerovšek iz Maribora; vsposludjal je zlasti mladino, da ostane trdna v veri in v značaju. Po maši je bil sprejem došlih Orlov iz Ptuja in Ljutomer. Dasiravno je deževalo, se je vendar vršil pohod po mestu, kateremu so se pridružili i ljubi bratje iz Hrvatske. Po večernicah so se podali vsi z godbo na čelu v Hardek, kjer je prepustil g. župan Hanželič svoje lepe prostore za telovadšče. Hvala mu lepa za njegovo na klonjenost in požrtvovalnost. Liberalci namreč niso dovolili domačemu prebivalstvu iz dežele, da bi priredilo veselico na mestnih tleh. Točno ob tretji uri se je pričela telovadba. Dež ni oviral niti Orlov, niti ljudstva, katerega se je zbralo lepo število. Če bi ne bilo deža, bi bil to veličasten tabor. Predsednik Orlov Ploh iz Središča pozdravi došle goste v lepih besedah; ravno tako je predsednica Orlic govorila v imenu Orlic spodbudno, odločno. Dr. Verstovšek je v uvodu svojega govora opozoril ljudstvo na postopanje župana dr. Streleca in peščice lažidemokratov, ki ne pripuste da bi se kmetsko ljudstvo, ki nosi si-

cer denar v mesto, veselilo na mestnih tleh. Govornik je zlasti poudarjal pomen orlovskih in mladinskih organizacij. Telovadba se je vršila vkljub deževnemu vremenu do konca. Obenodovali smo vrle kmetske sinove Orle, in Orlice, ugajale so nam urne vaje marljivih Orlic. Starši so ponosno gledali na svoje otroke, ko vidijo, kako se vesele z zdravo zabavo, pri kateri ni pohujšanja, temveč le razvedrilo in pošteno razveseljevanje. Omeniti moramo pohvalno še godbo, ki je spretno spremljala telovadbo in igrala pridno narodne pesmi.

Dopisi.

Jarenina. Liberalno pavsko društvo »Zvon« iz St. Ilje je nedavno pri nas priredilo neko veselico. Ker se je zatrpjvalo, da bo se ves cisti dobiček porabil za uboge šolarje, so merodajni krogi pri nas »Zvonarjem« šli na roko. Dosegla se je precejšnja svota čistega dobička. Ko pa se ta bil v »Zvonarskih« rokah, so gospodje zamislili drug način uporabe čistega dobička. Govori se, da se bo dobiček razdelil tako-le: 60% dobi šolci, 20% pavsko društvo »Zvon« in revni šolarji samo 20%. Na merodajne činite-lje stavimo vprašanje, ali je istina to, kar se govori.

St. Janž na Dravskem polju. Naši slabostneži so po občinskih volitvah precej razburjeni. Mislili so, da bodo zmagali z veliko večino, a je manjkalo samo par glasov, da bi imeli obe stranki enako število odbornikov. Ljudje že spoznavajo, da so jih z ekonomom in z drugimi obljubami samo le tarbali in zapeljali. Svojo jezo stresajo v novem ptujskem »Štajercu«. V tem dopisu napadajo odbornike SLS. Ker pa jim kot liberalcem in štajercijancem »ti črni« posebno dišijo, se obre-gnejo seveda tudi ob g. župnika in ob kaplana. Da jih srce vleče k liberalnim advokatom, spoznamo iz tega, da so se v svoji žalosti in jezi zatekli k »Ptujskemu listu«, ki ga pišejo, plačujoje ptujski liberalci, advokati ter ptujska irakarija. »Samostojni so opustili vsako agitacijo«, pišejo. Cela občina pa ve, koliko so se trudili z agitacijo dosežati župana Jakob Golob, Solar, Potočnik in drugi. Župan Jaka in Solar sta divjala po Zlatoličju, pa obdelovala vsakega, grozila in obljube dajala, ki se bodo ravno tako izpolnile, kakor ekonomove. Še zadnji večer sta skomandirala gmajnskega župana, da je letal od hiše do hiše in zapovedal, da morajo vsi priti skupaj. Tam je župan Golob mlo in sladko govoril, slikal, koliko dobrega je ljudem storil, kako hodi k spovedi, četudi ga nihče ne vidi itd. Ali to ni nobena agitacija? In koliko so Solarjeve noge trpele na dan volitev, ker hušno bi žele biti župan. Njegov hlapec je še ob 7 uri zvečer, ko so volitve bile ob 5. uri končane, lovil volilce po vasi. Potočnik pa je po Loki letal od hiše do hiše ter ni mira dal, dokler ni vsi zvozili na volišče, tudi takih, ki še niso nikdar šli volit. Tiral jih je kakor kak kaprol svojo četo na volišče. Tako priprazen je Potočnik samo, kadar so volitve, drugače pa Ločani nimajo tega človeka v najlepšem spominu. —saj je med vojsko bil pomočnik tistih, ki so zrnje in živad rekvirirali. Ker se Rehak ne da vpreči v Potočnikov voz, ker noče, kakor žalibog večina drugih Ločanov tako skakati, kot Potočnik gode, zato ga v dopisu napadajo, a vsi pošteno farani ga spoštujejo kot poštenega moža. Da so se slabostneži zagledali in zaljubili v njegovo telico, to pa ni nič čudnega. Pri zadnjih volitvah so se zateleba v Urekovo samostojno kravo, zdaj pa so zadovoljni že s telico, prihodnjič na bodo menda s feletom. Hudo jezo imajo slabostneži na Sabernika in Čebaja iz Rošnje, ker sta spoznala hinavsko Samostojno, ki je samo vprežna živina za liberalne kapitaliste. S svojim nastopom zoper delavce in siromake je Samostojna pokazala, da to ni ljudska stranka. En samostojnež je rekel celo, da vidi rajši psa na dvorišču, kot siromaka. V Samostojno spajo »kmetski« gospodje, n. pr. Štefan Dobnik, kak liberalen krčmar ali veržnik in oderuh; pošten kmet, zavoden delavec ali manjši posestnik ima pa svoj prostor edino le v krščanski ljudski stranki. Če govorite o zaslugah za občino, vam svetujemo, da ste

tih, ker bomo sicer spravili na papir »zasluge« slabostojnih odborčkov, pa vam te »zasluge« ne bodo v žast! V grozite v svojem dopisu, da se niti drugi prdejo na vrsto, da jih bole ob-rokovali in o njih lagali. Mi se tega veselimo ter vam pravimo, le hitro delajte, mi že komaj čakamo, potem pridele vi na vrsto! Svet se bo šudil, kako značaji so naši ljubi »slabostojneži«. Torej na svidenje, tega dveboja se mi ne bojimo. Še enkrat prosimo: te naprej in hitro! — Vaš prijetelj!

Sv. Duh na Stari gori. Velikostna je bila telovska procesija 12. t. m. Teliko ljudstva že dolgo ni bilo na prijaznem hribočku. Kakor navadno, se se občine tudi letos kosale med seboj, katere bo lepše okrasila prostora, kjer se je ustavljala procesija. Kdar se ni videl teh okusno in bogato okrašenih telovskih oltarjev, si ne more predstavljati, kaj zmore ljudska umetnost. Največ pozornosti je zbudila mlada četa postavnih Orlov in bratka Orle, ki so topot prve javno nastopila v ličnih krojih. Naj se še dajo kaj videti!

Dobrna pri Celju. Oče Blaže do življajo vedno huše grand-polomije. S kako težavo so spravili skup svoje kandidatno listo. Potem pa se to od-padanje od candidature. Da, da, po-tapljajočo se barko še miši rada zapa-ste, pameten človek pa tudi. Trije kan-didati so sami od sebe odstopili, osem pa jih je pozneje z nevoljo prepove-dalo, da jih oče Blaže kandidirajo. Pe-žek je bil boj z okrajnim glavarstvom v Celju, ki nam je k volitvam poslal komisarija, a doseglo se je. Kako se-kaj zabavno-zdravega je bilo gledati, kako so se samostojnim agitatorjem pe-vesili nosovi, ko so zjutraj slovesno v-prito volilcev čitali odstopiške kandi-date. Zda so videli, da bo menda res vso njihovo delo zastoj. Kajti mučik so se zelo. Svoj lažnjiv agitatorski ta-tak, ki naše može imenuje »vojno pri-ganjače«, so raznesli po celi fari v vsako hišo in sicer — po noči. Kjer se niso upali blizu hiše, spravili so v letake in »Kmetijski list« v hlev in v svinjake. Tudi pri znani Peškovi hiši so odložili svoje tiskane laži v hlev k kravli. To je dekleta tako razjezilo, da so samostojno dobro osramotile. Na vezalo so »Kmetijski list« kravi me-roge, na vsak rog letak in prignat kravo na volišče: Kaj hočete s kravo na volišču, da ste jo pokukali? Ali že nimate med ljudmi nič več volilcev, da kličete kravo na pomoč? Ali bodo zdaj krave imele volilno pravico za Samostojno, ko so jo ženskam vzeli? V tem smislu so izpraševale dekleta v splošnem smehu vseh navzočih. Potem so jih še natrobile agitatorjem te-kih, da so se kar grizli sramote in se krava se jim je smejala. In res je bil izid volitev za Samostojno grameln grand polomija. Nazadovani so od za-dnjih volitev za 11, daš so imi zdej pomagali socialdemokrati in liberal-ci. Ni čuda, da je oče Blaže ta grand polomija tako razjarila, da je javno ustmeno in pisмено opsoval do-mačega g. kaplana. Ali si hoče pri-praviti še večjo polomijo, ki bo prese-gala dosedanje, nam ni znano. Reče-mo vam le še to-le: Oče Blaže, če se vi hvalite rekoč: »40 jih imam, ki jih ni nihče premotil, in to ni malo« vam povemo, da jih imamo mi 215, ki jih ni nihče premotil in to je veliko! Si-cer pa smo prepričani, da nam v kraj-kem postrežete s kako novo polomijo, kajti te se kar vrstijo, kjer ste vi, oče Blaže. Ljudje pa gledajo to žalostno-smešno igro in njegovega Juraka in vsak pošten Dobrnečan si želi, da bi kmalu gledal — zadnje njegovo polo-mijo.

Anton Peva:

O jetiki goveje živine.

Na lanskem ljubljanskem živino-rejskem posvetovanju se je omenjalo, da je med kravami v Prekmurju 70—80% jetičnih, kljub temu, da se živina tam razvija v ugodnih življenjskih raz-merah, oziroma prabije znaten del svo-jega življenja na prostem, v svežem zraku. Koliko je tuberkuloze (jetike) med govedo v drugih pokrajnah Slo-venije, ni vedel nikdo povedati, vendar bi bilo tudi za njo doznati čimprej aneslive podatke s tem, da se vse-povsod krpelje redno tuberkulinizirajo (cepljenje proti jetiki) vseh plemenitih krav (živinj).

Tuberkuloza (jetika) je tiha, znanja manj vidna, zato pa tem bolj nevarna bolezen za govedo, ki more živinorejca pripraviti ob ves gospodarski dobiček pri živini in mu polagoma uničiti celo čredo. Posamezne drave so že pred desetletji izdale zakone, po katerih mora vsa tuja (uvožena) in po možnosti tudi vsa domača plemenska goveda biti preizkušena na določenih razkuževalnih postajah s tuberkulinom (sredstvo, s katerim se dožene jetičnost živali) in se šele na to odda živinorejcem. Tudi na živinorejstnem posvetovanju se je sprejel predlog vskega živinozdravniškega nadzornika Korošice, da naj se k licenčiranju blkov pridruži še njih tüberkuliziranje — predlog, ki se od mnogih zaenkrat še omalovažuje, deloma zaradi tega, ker se ne proizvajamo tuberkulina po zmerni ceni v lastni državi, — ki pa ostane kljub temu skrajno, dalekosežna važnost; njega omalovaževanje se zna kedaj drago maševati in nam povzročiti občutno gospodarske škodo.

Če dobimo eno jetično žival v hlev, bo ista posredno ali neposredno okuževala druge živali. Tuberkuloza se med govedo prav hitro prenaša; na čili tega ne opaziš, ker ostanejo naselbine teh bacilov (glivice, ki povzročajo bolezen) včasih dolgo časa ome-

jeno samo jeden prostor le na jednom mestu telesa in šele tuberkulin nam pove, ali je žival že okužena, ali še ni. Okužena žival prav lahko vzdrži krajšo dobo pitja in zvemo, da je bila jetična šele, ko jo zaklano živinozdravnik ogleda; okužena krava že dolgo časa molze nezmanjšano množino mleka, ki v sestavi čisto ni videti prav nič izpremenjeno, le da izločuje bolj ali manj znatno število bacilov v mleku in v odpadkih, vsled česar se okuži sesajoče tele in čisto tudi otrok, ki tako mleko uživa; okuženo tele se v prvi mladosti morebiti prav lepo razvija in šele v poznejši dobi začne nenadoma hirati, ali pa tudi zastane v razvoju že v prvi mladosti. Med plemenskimi živalmi, ki jih ohranjamo kot stebre naše črede v hlevu mnoga let, je redno tuberkuliniziranje nujna potreba; za krave, katerih mleko se prodaja v mestih in delavskih središčih za konzum v svežem stanju, bi bilo redno tuberkuliniziranje za koutim potom predpisati.

Tuberkulozna goveda predstavljajo stalno nevarnost okuženja za človeka, in ne samo za živino; vsako omalovaževanje potrebe rednega tuberkuliniziranja je smatrati kot greh nad vso človeško družbo. Bacil živalske in človeške jetike si nista sicer povsotom enaka, vendar sorodna in je do-

kazano, da more prvi povzročiti okuženje (jetiko) tudi pri človeku; čim slabotnejša je oseba, tem lažje nastopi okuženje. Zato bodo vsikdar zbirali na jetiki dojenčki (otroci), ki so prišli iz užitvali mleko jetičnih krav, ki iz oču-jej primerno število bacilov v mleku vsikdar, čeprav nimajo tuberkuloze že naravnosti v vimenu. Sicer pravimo, da se človek največ okuži z vdihavanjem pesušenih bacilov, ki jih izločujejo na eden ali drugi način ljudje s jetično jetiko; danes se mnenje zdravniških veščakov boljbolj nagiba k priporočanju, da tudi človek lahko dobi pljučno jetiko skoz prebavne organe, kakor je to primer pri prašičih in opicah in ne le vsled vdihavanja. Marsikdo, ki mora vsled jetike že predčasno skleniti svoje življenje, je nosil v sebi naselbino teh bacilov že od prve mladosti, ko je kot dojenček moral uživati običajno nezadostno prekuhanu tržno mleko, ki prav čisto vsebuje tudi nekoliko bacilov jetike, bodisi da je jetična krava, bodisi da ima opraviti z mlekom jetična oseba.

Pašništvo in sveži zrak v pravilno zidanih hlevih ovirata hitro širjenje jetike med živino. Ta dva činitelja ni prezreti, marveč njih veliki pomen za zdravje živine vsikdar uvaževati; vendar sama ne opravita nič, ako se jima ne pridruži še redno tuberkuli-

niziranje plemenskih živali. Danes nimamo še nikakih zanesljivih preglednih podatkov o tem, koliko ljudi ali živali se je okužilo z jetiko vsled slabega zraka, oziroma vdihavanja pesušenih bacilov, in koliko skoz prebavne organe; namogi zdravniki in živinozdravniki trdijo, da nastane okuženje največkrat vsled vdihavanja, mogoče zoper trdijo, da nastopi okuženje enako čisto skoz prebavila; v praksi je enač upoštevati obojne možnosti okuženja, nuditi živini pašnike in zdrave hleve, ter preprečiti obenem, da bi se teleta in druge mlade živali ne okuževala potom uživanja nepasterizirane miaka tuberkuloznih krav (mater), oziroma krav, ki reagirajo na tuberkulin. Najvažnejša zahteva za bodočnost naše živinoreje bi bila, da bi se čimprej mogla enkrat tuberkulinizirati vsa naša plemenska goveda in bi tako prišli do zanesljivih preglednih podatkov o stanju te bolezni v posameznih delih Slovenije; na te podatke se morejo naslanjati nadaljnji oblastveni ukrepi glede zatiranja bolezni ter gledu uvoza in izvoza plemenske živine — kajti le zdrava žival more nuditi največji gospodarski užitek in le zanesljivo zdravi živali pristojna najvišja plemenska vrednost.

Inserati v Slov. Gospodariu imaio največji uspeh, ker je najbolj razširjen tednik!

Iz Havre v Ameriko samo šest dni

Edino najkrajše črte prek Havre, Cherbourg in Antwerpen v Newyork. — Vorne listke in za-
dovna pojava izdaje edina koncesijonirana potovalna
pisarna

Ivan Kraker
v Ljubljani,
Gospodarska (prej
Marije Terezije) a. 18,
6-12 (Kotični).

Malinovec

zajamčeno naravno blago

Kisla voda

Regalki Tempel, Styria, Donati vreli

Specerijsko blago

kavo, riž, sladkor, milo, mast itd.

najcenejše pri

Frece & Plahuta

CELJE, Aleksandrova (kolodvorska) cesta 7.

SUKNO

volno, cesir, tiskovina, platno,
čevlje, klobuke, modno in
galanterijsko blago iz naj-
boljših inozemskih tovarov v ve-
likanski izbiri in po čudovito niskih
cenah kupite samo v veletrgovini
R. Sterneck, Celje št. 300.
Inztrouan cenik s 1000 slikami se po-
šlje za 1000.

Izlet

v planine je najboljšo razvedrilo. Vsakdo rad porab svoj
prosti čas, da se poda

na

gore. Da pa izve, kam in kako bi izletel, naroči naj ne-
mudoma „Planinski koledar za leto 1921“, ki se ga dobi
s poštnino vred za 21 kron pri „Založništvo v Mariboru,
Krekova ulica 5/1e“ ter je čisti prebitek namenjen za koč

Korošico

pod Ojstrico (1897 m).

Izjava.

Podpisana Terezija Špiadler, posestnica v Selnici ob
Muri obžalujem, da sem brez poverda obdolžila Antona
Lubi, posestniškega sina od istotam fatvine purana, pro-
kladem svojo obdolžitve ter se zahvaljujem, da je od-
stopil Anton Lubi od tožbe. Zavežem se vse tozadevne
stroške poplačati.

Maribor, dne 14. junija 1921.

453

Terezija Špiadler.

Klobuke, čevlje, obleke, perilo, dežnike, tržne torbice
in razno galanterijsko blago kupite najceneje
pri tvrdki

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

KILNE PASE

proteze za noge in roke in druge stroje proti
telesnim poškodbam, trebušne obveze, suspen-
zorije, berglje, podloge itd. izdeluje izvrstno in
dobro staroznana izdelovalnica vseh bandaž

Franco Podgoršek,
bandažist, Maribor, Slovenska ul. 7.

Društvena naznanila.

Občni zbor

cerkvene stavbe
družbe v Slov. Bistrici se vrši dne
8. junija t. l. ob 8. uri popoldne v
župnijski dvorani. Če bo nezado-
stna udeležba, se vrši pol ure po-
zneje pri vsakem številu adov. 462

Vabilo

na občni zbor pose-
stnikov in branilcega
družba pri Sv. Križi, registrovane
sadržbe s neomejeno zavozo, ki
se vrši 28. junija 1921 v pose-
stniških prostorih ob 4. uri popoldne.
Dnevni red: 1. Poročilo načelnika
in nadzornika. 2. Odobritev rač.
zaključka za l. 1920. 3. Volitev
načelnika in nadzornika. 4. Slučaj-
nosti. 461

Guštanj.

Podružnica Kme-
tijske družbe za
Slovanijo v Guštanju priredi v
nedeljo, 26. junija, ob 9. uri v pro-
storu Tolstovrške šole poučbo shod
ki je pristopen za vse, ki se za-
nimajo. Predaval bo dr. učitelj
na sadjarstvo in vinorejstvo g. Jos.
Priol: O priznanju sadjarstva. Po-
vabljeni tudi posestniki in pose-
stalci in Kotalj in Prevalj. 436

MALA NAZANILA.

Zahvala.

Najpričnejšo zahvalo iskava
vsem občinskim odbornikom naše
lope občine Rečica, za namo iz-
kazano naklonjenost. Dasi ner-
odna te časti, vendar kar bo v na-
jboljši moč mogoče, si bova pri-
sodala vsakega v vsakem ostru
načevoljiti. 480

Marko Blekač, Senica Janca, namestnik.

Oklic.

Išče se v neki sa-
pušniški sodni na-
slov Antona Grabiš, ki je bil
l. 1894 kolesar v St. Valt an
der Glan na Koroškem. Za pose-
dovanje njegovega naslova plača
200 K dr. lro Benkovič, odvratnik
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6.
1-2 465

Iz čehoslovaške

katalne ravno kar dolle: Postelj-
nina, lepo pisana 78 cm široka
1 m 88 K, 130 cm široka 1 m
63 K. Inlet, roza 120 cm široka
1 m 78 K. Platno, domače, pri-
steno za rjuhe ali prtiče 148 cm
široka 1 m 180 K. Namizni prti,
bell in barvani, s in brez frans,
široki in dolgi 160 cm, 1 komad
160 do 200 K. Enaki prti 160 cm
široki, 200 cm dolgi 1 komad po
200 do 280 K. Lancue brisače po
različnih cenah. Ena jedilna la-
nena garnitura kot 1 namizni prti
in 6 servijetov v različnih cenah.
1 slamska prstna 180 K, 1 calj
h'nde 140 do 260 K. Zenske no-
gavice 1 par 20 do 45 K. Obleke
za dečke od 5 do 9 let 240 do
380 K, 1 tridilna šimica (ma-
trica s afrikom 500 K, 1 šimica
podlaga (Drahtmat) 865 K. V
salogi večja izbira blaznic, pla-
votika, belaga platna, t. l. Vsako-
vrstne vrvi, kot za cerkvene svo-
nove, splave (lince), eno, dvigala
in perilo, konjake stranje, njade.

Alojzij Čmurek, Maribor,

428 Glavni trg 6.

Prodaja konj.

Večje število konj se v parti ali
posamezno proda. Na ogled se v
mestni opetarni v Mariboru vsaki
dan od 6. do 18. ure. Med njimi
se nahajajo lepi tovarni, kakor
tudi jahalni konji polno krvi.
Interesenti naj se ogledajo v ome-
jeni opetarni ob zgoraj navede-
nem času. 3-3 418

Tri vozove,

more, lahke
proda Vin-
ko Benjak, kovač na Toran št. 8
pri Mariboru. 3-3 407

Gostilna

s posestvom na
proda v mari-
borskem okraju. Velika nadstropna
hila s gostilniško opremo, velikim
gospodarskim poslopjem, ob drž-
cesti in železnici, dve uri od Ma-
ribora, čisti ure od žel. postaje,
14 orolov zelo rodovitne zemlje,
mal vinograd se radi bolezn last-
nika takoj proda. Naslov pove in
prijetnosti. Tajništvo SLS v Ma-
riboru, Cirklova tiskarna. Priložit
je znamko za odgovor. 447

Pohišstvo

raznovrstno in
drugi premeti
se sledi odstopovanja pocni pro-
dajo Maribor, Rastlagovala ulica 4,
vrata 2. 449

Pozor!

Proda se po cenah
omara za led s šil-
rim vrati Mizar Vošnjak, Slovenska
ulica št. 88, Maribor. 450

Pozor!

Proda se po cenah
kijadavnišarstvo o-
rodja. Maribor, Slovenska ulica
št. 5. 451

Mlatilnica

4 konjske
moči, na vodo
ali motor, nekaj obrabljena, se
takoj po cenah proda. J. Pfeifer,
Hobe. 468

Nova hiša

dve nadstrop-
na se proda
v Mariboru, Smotanova cesta 80,
ima 11 sob, 11 kuhinj na sodni
solnati legi. Več se izve pri An-
tonu Vrabl, pošta Križevci pri
Ljutomeru. 1-6 464

Nov stroj

se proda za
nogavice tkan
(plesti) čisto v dobrem stanju na
ogledati je pri Antonu Vrabl, p.
Križevci pri Ljutomeru. 1-6 465

Malo posestvo

proda
vsega skupaj 3 orla zemlje, 1 in
pol orla vinograda, drugo se njira
in 1/2 orla lepi les, hiša je tudi
v dobrem stanju. Ogledati se je v
Vosku št. 183, blizu Sv. Trojice v
Slov. gor. pri Leopoldu Kosar. 459

Toporišče

raznovrstno
kakor za so-
kire, krampe, kladiva in lopače,
izdeluje in polija Josef Matjaž,
kolar, Brestno. 467

Voz,

miatilnico, peč in želez-
sko, ako posestvo proda Jera
Potek v Braclavcih št. 47, pošta
Moškanjci. 459

Opekarna v Račju

proda najceneje zaračeno in drugo
strelno opako, mliake, cavi za
drenanje najbolje vrste. 3-3 406

Naročajte naše liste!

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavozo

Stolna ulica št. 6.

Obrestuje vloge po 4 % in 4 1/4 %

Daje posojila na vknjižbo ali poročstvo.

Široški so neznačni, ker oskrbi zavod

vknjižbo brezplačno.

Za varnost vlog jamči rezervni sklad, na-
ložen v vinogradnem posestvu, v hiši in
stavbiščih na najlepšem prostoru v
Mariboru. 189

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.